

Den samme gutten 11 år gammel. Nå synes det tydelig at han mangler åtte tenner, og må ha regulering og implantat.

litt tannløse

En mulig teori er også at en gruppe mennesker med dette arvestoffet ble færre og ble isolert, før de igjen formerte seg friskt, resonnerer kjeveortoped.

–Når jeg traff på en pasient i England med mangelfull tanngard, sa jeg gjerne: Du må ha en viking i slektstreet ditt. Da ble pasienten lykkelig, ler Lowey.

MANGELN PÅ TENNER avslører han hos pasienter som tannleger i den offentlige tannhelsetjenesten eller privatpraktiserende tannleger henviser til ham for underbitt, overbitt, kryssbitt eller noe annet som krever behandling. Det kan være vanskelig for henvisende tannlege å oppdage manglende tenner, da de ikke har adgang til samme røntgenutstyr som spesialistene.

–Mangel på tenner er vanskelig å oppdage, for eksempel fordi en melketann står der den varige tannen skulle ha vært. Derfor går mange rundt med en mangelfull tanngard uten å vite det, sier Lowey.

Kan man leve greit slik?

–I gamle dager levde folk uten tenner, men med gebiss. Å gi gebiss anses ikke som passende behandling idag. En tanngard som ser pen ut,

er også den som fungerer best, bemerker han.

Hvis det mangler veldig mange tenner, må det settes inn bro eller implantat. Dersom en eller to-fire tenner mangler, er det vanlig å behandle pasienten med tannregulering. Ganske langsomt forskyves tennene, slik at luken der den manglende tannen skulle ha vært, tettes igjen. Det er best at manglene oppdages tidlig, blant annet fordi det ikke er spesielt kjekt for 18-åringer å gå med streng i to til tre år dersom for eksempel hjørnetennene går feil vei. Som foreldre ønsker vi å få vite om vårt barn mangler en tann. Men å ta røntgenbilder av alle små barn i den offentlige tannhelsetjenesten, med tanke på å finne manglende av tenner, er imidlertid ikke tilrådelig. Slike undersøkelser utsetter barna for en del stråling, de små røntgenbildene inne i munnen gjør litt vondt og undersøkelsene koster mye.

En del nordmenn er litt tannløse, men finnes det også noen som er rikt utstyrt?

–Ekstra tenner er mye sjeldnere. Bare 2-3 ganger i året kommer jeg over dem.

Stavanger er svært heldig. Vi er seks kolleger i byen. Ved hjelp av moderne kjeveortopedisk behandling gjør alle en fantastisk jobb for pasienter som mangler tenner, sier Lowey.

ANBEFALT

NETT

Åsmund Ådnøy

aasmund.aadnoy@aftenbladet.no

Et spark bak

the99percent.com

Det er litt tungt, ja? Å komme seg opp om morgenen, lage frokost, kroke seg til jobb for å treffe en inkompetent sjef og nitriste kolleger, slepe seg hjem, lage noe spiselig til middag og vente på at det blir så seint at du kan legge deg? Ser du på alt som et slit, bør du sjekke dagens nettsted. Det gir deg konkrete tips: Hva gjør du etter at du har gjort en stor feil? Hvordan blir du bedre til å skrive? Hvordan setter du grenser på en ryddig måte? Hvordan får du mest ut av dagen? Nettstedet er, selvsagt, amerikansk.

FILM

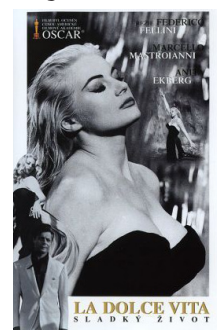
Arild Abrahamsen

arild.abrahamsen@aftenbladet.no

Det søte liv

La dolce vita. 1960.

Regi: Federico Fellini.

Dette er en forløper for tabloidismen. Man kan lage mange saftige scener ved å ta avstand fra ting. Se så fælt: De kler av seg. I tre-fire minutter. Fellini ladet «Det søte liv» i 1960 med Anita Ekberg, og alle husker Ekberg, mens de færreste husker at filmen handler om sladrespaltisten Marcello Mastroianni som føler avsky mot og tiltrekning overfor den ekle dekadansen (verre enn salsa) som jobben innebar. Han ser på Anita Ekberg og tenker: Jeg lengter etter et asketisk liv. Filmen handler fra Roma, og det gjør ingen ting om man tenker Berlusconi underveis. På DVD nå!

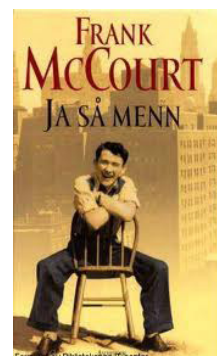
BOK

Lina Førsund Larsen

lina.f.larsen@aftenbladet.no

Ja så menn

Frank McCourt

Oppfølgeren til «Engelen på det sjuende trinn» av Frank McCourt, starter med at unge, irske Frank står på båten og betrakter frihetsgudinnen og New York. Året er 1959, og han har store forventninger til sitt nye liv i landet der alt er mulig. I hele barndommen har han drømt om rikdom og et «kodakbilde-liv» i USA. Men han oppdager fort at klasse skillet er stort også der. Bokas handling er Franks klassereise fra strøjobber på hotell og havnearbeider, til han bestemmer seg for å begynne på universitetet. Han har en drøm om å bli lærer. Fargerike og ironiske skildringer av et USA som slett ikke bare var et glansbilde, slik han i barnslig naivitet innbilte seg.